

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Epistola I. Alexandri Papae III. Ad Gerardvm Episcopvm Et Canonicos
Bononienses. De legitima sui electione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

exhibuit, quemque alii Francorum & Anglorum reges
huic aliisve pontificibus detulerunt; nimur ut pontifici
ab officio stratoris essent, Fridericus imperator merito
pontifici optimo exhibuit: adeoque non immerito ponti-
fex eumdem exemplo antecessorum suorum acceptauit.
Psal. 90. Ut vero caput imperatoris ad pedes suos dimissi obtruer-
it, simulque dixerit, *Super aspidem & basiliscum ambula-
bis, &c.* sicut ab humilitate pontificis, ita ab omni fide pla-
ne est alienum, ut ex iis, quæ infra in Concilio Venetico di-
cam, planum fiet. Post pacem initam, Venetasque multis
priuilegiis donatas, pontifex Romam veniens magno om-
nium gaudio suscepimus fuit. Cumque oecumenicum Late-
ranense Concilium pro schismatibus extirpandis, Sarace-
nis impugnandis, moribusque ecclesiæ reformatis, cele-
brasset, obiit anno Domini 1185. cum sedi apostolicæ annis
viginti & uno atque diebus nouemdecim præfuisset.

Obitus A-
lexandri
papæ.

EPISTOLA I.
ALEXANDRI PAPÆ III.
AD GERARDVM EPISCOPVM ET CANONICOS
BONONIENSES.

De legitima sui electione.

*Alexander episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Ge-
rardo episcopo, & dilectis filiis canonicis Bononiensis ecclesiæ,
& legis doctribus, ceterisque magistris Bononiae commoranti-
bus, salutem & apostolicam benedictionem.*

*A*ETERNA & incommutabilis prouidentia Conditoris
sanctam & immaculatam ecclesiam a suæ fundatio-
nis exordio ea ratione voluit & ordine gubernari, vt v-
nus ei pastor & institutor existeret, cui vniuersi ecclesia-
rum prelati absque repugnantia subiacerent, & membra
tamquam suo capitì coherentia ei se mirabili quadam v-
nitate coniungerent, & ab ipso nullatenus dissiderent.
Matt. 18. Qui vero apostolis suis pro eorum fidei firmitate promisit,
dicens, *Ecce ego vobis sum omnibus diebus usque ad con-
summationem saeculi*, ille procul dubio ecclesiam suam, cu-
ius ipsi apostoli magisterium assumpserunt, sua promis-

sione fraudari nullo modo patietur, sed eam in suo statu & ordine, licet ad instar nauiculae Petri fluctuare aliquando videatur, perpetuo faciet permanere. Vnde & quamuis hoc tempore tres falsi fratres, qui a nobis quidem exierunt, sed non fuerunt de nobis, transfigurantes se in angelos lucis, cum sint satanæ, inconfutilem Christi tunicam, quam utique ipse quidem ex persona Psalmographi a leonibus petit & a framea erui, & de manu canis orat ac postulat liberari, scindere & laniare laborent: Christus tamen auctor & caput ecclesiæ, eam velut ynicam sponsam suam prouida gubernatione tuetur, & nauem egregii pisatoris, licet saepius quatatur a fluctibus, non permittit naufragium sustinere. Porro cum antecessor noster bona memoriae Hadrianus papa Kalendis Septembbris Anagniæ debitum naturæ soluisset, & de terris ad cælum, de imis migrasset Domino vocante ad superna, eo Romam adducto, & 11. Nonas Septembbris in ecclesia beati Petri, præsentibus fere omnibus fratribus, satis honeste (sicut moris est) tumulato, cœperunt fratres & nos cum eis secundum ecclesiæ consuetudinem de substituendo pontifice in eadem ecclesia studiosius cogitare, & tribus diebus de ipsa electione tractantes, tandem in personam nostram insufficiemt huic oneri, & tantæ dignitatis fastigio minime congruentem, omnes, quotquot fuerunt, tribus tantum exceptis, Octauiano scilicet, Ioanne de sancto Martino, & Guidone Cremensi, Deo teste, quia mendacium non finimus, sed meram, sicut est, loquimur veritatem, concorditer atque vnanimiter conuenerunt, & non assentiente clero ac populo in Romanum pontificem elegerunt. Duo vero Ioannes & Guido, quos prænotauimus, tertium Octauianum nominantes, ad eius electionem pertinaciter intendebant. Vnde & ipse Octauianus in tantam audaciam insaniamque prorupit, quod mantum, quo nos relutantes & renitentes, quia nostram insufficientiam videbamus, iuxta morem ecclesiæ, Odo prior diaconorum induerat, tamquam arreptius a collo nostro propriis manibus violenter excussit, & secum inter tumultuosos fremitus asportauit. Ceterum cum quidam de senatoribus tantum facinus inspexissent, unus ex eis spiritu diuino succensus, mantum ipsum de manu eripuit sauentis. Ipse vero ad

quemdam capellatum suum , qui ad hoc instructus venerat & paratus , illico flammeos oculos fremebundus inflexit , clamans & innuens , & vt mantum , quem fraudulenter secum portauerat , festinanter afferret . Quo vtique sine mora delato , idem Octavianus abstracto pileo , & capite inclinato , cunctis fratribus aut loco inde aut voluntate remotis , mantum per manus eiusdem capellani & cuiusdam clerici sui ambitiosus assumpsit ; & ipse idem , quia non erat alius , in hoc opere capellano & clero extit coadiutor . Verum ex diuino credimus iudicio contigisse , quod ea pars manti quæ tegere anteriora debuerat , multis videntibus & ridentibus , posteriora tegebatur . Et cum ipse idem hoc emendare studiosius voluisse , quia capitulum manti extra se raptus non poterat inuenire , collo fimbrias circumduxit , vt saltem mantus ipse appensus ei quodammodo videretur . Sicque factum est , vt sicut tortæ mentis erat , & intentionis obliquæ , ita ex transuerso & obliquo mantum fuerit in testimonium suæ damnationis indutus . Quo facto portæ ecclesiæ , quæ firmata fuerant , referantur , & armatorum cunei , quos , sicut ex re apparuit , pecunia largitione conduxerat , euaginatis gladiis , cum immenso strepitu cucurrerunt , & pestis illa mortifera , quia cardinales episcopos non habebat , armatorum caterua militum vallabatur . Fratres vero facinus tam immensum & a sæculis non auditum ex insperato videntes & formidantes , ne a conduictiis militibus trucidarentur , sese in munitionem ecclesiæ nobiscum pariter receperunt . Ibique nouem diebus continua , ne exinde libere exiremus , fecit nos quorundam senatorum assensu , quos pecunia oblata corruperat , die noctuque armata manti cum omni diligentia custodiri . Sane populo incessanter & iugiter acclamante , & in senatores pro tanta impietate multa immanitate fremente , de custodia fuimus illius munitionis erepti , sed in arctiori & tutiori loco apud Transtiberim nos iidem senatori recepta inde pecunia posuerunt . Cumque moram ibidem ferme per triduum fecissemus , vniuerso populo tantam proditionem atque malitiam de cetero nullatenus sustinente , senatori cum nobilibus & populo venientes , nos & fratres nostros per urbem magnifice & honorifice cum immensis laudibus &

præco-

præconiis, campanis etiam in transitu nostro pulsantibus, conduxerunt. Et sic tandem a violentia persequentis e-repti, & nostra reddit libertati, sequenti die dominico venerabilibus fratribus nostris Gregorio Sabinensi, Hubaldo Ostiensi, Bernardo, Vvalthero, Julio, episcopis, cardinalibus quoque, abbatibus, prioribus, iudicibus, aduocatis, scrinariis, primicerio, & schola cantorum, nobilibus etiam, & quadam parte de populo Vrbis, apud Nunpham non longe ab Vrbe insimul congregatis, munus consecrationis accepimus; &, sicut in Romana ecclesia moris est, ibidem pontificali regno magnifice fuimus ac solenniter coronati. Ceterum prædictus Octauianus cum pro consecratione, imo execratione sua, dum & in Vrbe esset, & postquam latenter Vrbem exiuit, multos episcopos conuocasset, nullum prorsus, præter vnum Ferentinatem videlicet, episcopum habere potuit pro sua temeritate & vesania confirmanda. Quosdam tamen episcopos imperialibus minis, quosdam violentia laicali, quosdam vero pecuniis & blanditiis allicere voluit, sed nihil, Domino impediente, profecit. Vnde nec adhuc inuenire potest, licet omnibus modis enitatur, qui ei manus execrationis imponat, & se tantæ faciat præsumptionis & impietatis auctorem. Verum memorati Ioannes & Guido, cæcitatibus tenebris obuoluti, quoniam scriptum est, *Peccator cum venerit Proh. 18. in profundum malorum, contemnet*, nec sic a sua præsumptione damnabili resipiscunt, sed eumdem Octauianum, quem sibi in statuam erexerunt, obstinata perfidia venerantur: & eum relicta vnitate ecclesiæ præsumunt usque adhuc tamquam idolum aut simulacrum adorare. Ipse autem antichristi tempora præfigurans, usque adeo erectus est supra se, ut etiam in templo Dei federit, ostendens se tamquam sit Deus, & multi abominationem desolationis stantem in loco sancto, non sine multa lacrymarum effusione, corporeis oculis inspexerunt. Sane nos infirmitatem nostram, & virtutum indigentiam cognoscentes, nostrum in Dominum iactamus cogitatum, sperantes, & de Christi misericordia plenius confidentes, quod ecclesiam sanctam suam, pro qua ipse idem in substantia nostra mortalitatis apparuit, ut eam sibi non habentem rugam aut maculam exhiberet, optata faciet in tranquillitate latari, & procel-

Concil. Tom. 27.

Hh

larum omnium inundatione sedata, nihil erit quod iam ei possit obſistere, vbi vnicus eius ſponsus voluerit nubiloſa quæque & noxia propulſare. Nunc igitur quia nos de noſtrorum meritorum qualitate diffidimus, & de honeſtate & religione veſtra plenam habemus fiduciam, veſtris & vniuersaliſ eccleſiæ precibus infirmitatem noſtram petimus adiuuari: caritatem veſtram per apostolica ſcripta rogañtes & commonentes attentius, vt ſicut viri catholicici vos pro domo Domini muros inexpugnabiles opponatis, & in deuotione ac fidelitate matris veſtræ facroſanctæ Romanæ eccleſiæ immobiliter perſiſtent, ab eius vni-tate nullatenus recedatis quod ſi præfatus vir impietatis: ad partes veſtrias aliqua damnationis ſuæ ſcripta transmiſerit, ea ſicut respuenda ſunt respuatis, & tamquam va-na ac ſacrilega contemnere & abiicere ſtudeatis. Noue-rit inſuper diſcretio veſtra, quod nos ſupra nominatum Octauianum, apostaticum & ſchifinaticum, in octauo die a confeſeratione noſtra, tunc enim terminum ei reſipicen-di, & ad vnitatem matris eccleſiæ redeundi præfiximus, tamquam inobedientem & contumacem, & illos qui ei manus præfumerent, non dicimus confeſerationis, ſed ex-eſcratioris imponere, de communi fratrum noſtrorum e-piſcoporum & cardinalium voluntate atque confilio, ac-cenſis candelis, & coetu clericorum in eccleſia congrega-to, vinculo anathematis & excommunicationis aſtrinx-i-mus, & eos cum ſuo auctore diabolo condeſnauiimus.

EP I S T O L A II.

ALEXANDRI PAPÆ III.

AD ARNVLPHV M LEXOVIENSEM
EPI SCOPVM.

De rebus in Conciliabulo Papiensi geſtis.

Alexander episcopus ſeruus ſeruorum Dei, &c.

LITERAS a tua nobis prudentia deſtinatas tanto hil-a-riori mente, &c. Extat in aſſi Conciliabuli Pa-piensis, anno 1160.